TJAALEGE

Bååhkesjidh

Sijhth bååhkesjidh?

Daennie tjaalegisnie gaavnh aktem buerkiestimmiem guktie laejpieh jallh gaahkoeh bååhkesjidh. Jis sijhth lieredh bååhkesjidh, lohkh teekstem, vuartesjh guvvide jih bååhkesjh!

Lohkh mubpiem sæjroem jih ohtsedh gaajhkem maam bååhkesjæmman daarpesjh. Jis maam-akt fååtese, dellie tjoeverh bovresne minnedh jih dam åestedh.

Maam daarpesjh?

Laejpietjaalege

Vijhte (5) desilijhterh mielhkie

Akte (1) paagke easaldahke

Akte (1) bustetje saelhtie

Akte (1) buste voeje

Göökte (2) busth sæjrobpe

Akte (1) buste dijnehkh

Luhkie (10) desilijhterh veete-jaavvoe (medtie)

mielhkie

easaldahke

saelhtie

voeje

sæjrobpe

dïjnehkh

jaavvoeh

Åvtelen aalkah bååhkesjidh, mujhtieh gieth bissedh!

Guktie darjodh?

Lienedh mielhkiem giebnesne goske 37 °C sjædta.

Sjilkehth voejem seamma giebnesne.

Sjåavohth sæjrobpem jïh easaldahkem mealhkan.

Aellieh easaldahkem mealhkan sjäavohth jis mielhkie baahkesåbpoe goh 37°C!

Gurkh dijnehkh jih saelhtieh akten gaaran.

Gurkh mielhkiepleentegem seamma gaaran.

Sjåavohth gaajhkem.

Sjåavohth jaavvoeh pleentegasse.

Maam vielie darjodh?

Gosse daajjem sjöövehtamme, baajh dellie daajjem easadidh medtie 45 minudth.

Mearan daajjem easedeminie, maahtah laavlodh :

Laejpiem edtjem bååhkesjidh

Melodije: Bake kake søte

Laejpiem edtjem bååhkesjidh
Datne åadtjoeh smååhkedh
Daajjem darjodh
Daajjem daanjedh
Laejpiem darjodh
Laejpiem bissedh
Dellie maaje gaervies,
Ååh, man njaelkies laejpie!

Daelie daajje easadamme 45 minudth. Vaeltieh daajjem gaereste.

Daanjh daajjem jih juekieh smaave stuhtjide.

Jårrehth laejpiedaajjetjh jorpehke.

Jissedh laejpiedaajjetjem tjeevline goske plïehtje jïh jorpehke sjædta.

Jarkelh gïetigujmie.

Bïejh laejpiedaajjetjem bissemefeallose.

Tsåalhkoeh.

Gosse tsåalkoeminie dellie maahtah tjåagkam aaj nuhtjedh.

Bïejh dam bissemevuabnan.

Bissemevuebnie edtja 250 °C årrodh.

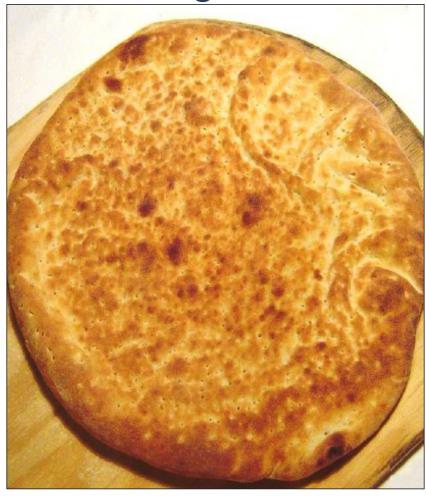
Åvtesne gosse saemieh laejpiem bååhkesjin, dellie gierkiej jallh sjijli nelnie bissin. Daelie jis, bissemevuebnesne aaj.

Bissieh 4-6 minudth. Dan mænngan laejpie gaervies.

Vaeltieh laejpiem bissemevuebneste.

Joe lea gaarvesth!

Daelie daajrah guktie njaelkies laejpieh (*gaahkoeh) bååhkesjidh!

Utnieh læjnosth!

^{*} Jïjnjh saemieh dejtie gaahkojne aaj gåhtjoeh.

Baakoelæstoe

baajedh IV - la, tillate, la være bïejedh IV - legge, sette bïssedidh – vaske seg bissedh I - steke

bissemefealloe – stekefiøl bissemevuebnie - stekeovn buerkiestimmie - forklaring baahkenidh - varme, bli varmere **baahkesåbpoe** - varmere bååhkesjidh - bake dijnehkh - sukker daajje - deig daanjedh IV - kna easadidh - ese easaldahke - gjær fååtesidh - mangle gaerie - skål

gurkedh VI - helle jarkelidh - snu, vende jissiedidh - gjøre tynnere joe lea gaarvesth - nå er det ferdig jurjiehtidh - stelle til; lage, tilberede (mat) jaavvoe - mjøl jårrehtidh - rulle, trille (f.eks brøddeig), snu, dreie rundt laejpie, gaahkoe - brød

laejpie-tjaalege - brødoppskrift lïenedidh - lunke på (vann, melk)

mielhkie - melk **njaelkies** - god

ohtsedidh - lete etter noe, søke

pleentege - blanding saelhtie - salt

sjijle – glo

sjilkehtidh - smelte bre opp

sjåavoehtidh - røre om stuhtje - stykke, del smååhkedh V - smake

sæjrobpe - sirup tjeevla - kjevle

tsåalhkodh II - pikke

utnieh læjnosth - velbekomme

veartasjidh - å se på voeje - smør

åvtesne – før i tiden

gierkie - stein

Laavenjassh

- 1. Soptsesth jallh tjaelieh læstoem maam daarpesjh gåessie edtjh bååhkesjidh.
- 2. Tjaelieh soptsestimmiem gosse Aanta jih Marja bovresne åestiejægan dam maam tjoerijægan utnedh gosse laejpieh bååhkesjidh.
- 3. Fulkh laejpietjaalegem daennie låhkosne jih bååhkesjh laejpieh/gaahkoeh.
- Mænngan lih bååhkesjamme. Soptsesth gaajhkem maam 4. dorjeme, aalkovistie minngiegeatjan.
- 5. Soptsesth saemien beapmoevuekien bijre. Damth naan jeatjah saemien beapmoevuekieh?
- Dåehkiebarkoe: 6. Bååhkesjidie laejpieh jih vaeltede guvvieh. Dan mænngan stealladidie jijtsh laejpietjaalegem guktie laejpieh bååhkesjidh. Bïejede guvvieh jih teeksth tjåanghkan.

Aajege

Påastesijjie: Guessiesijjie: Postboks 301 Sundveien 12 7361 Røros 7374 Røros

Tlf. 72 41 93 00 (Rørosen jåarhkeskuvle)

Fax 72 41 93 45

www.aajege.no